

Намознинг ички одоби хушуъдир

10:04 / 13.12.2019 3601

Намознинг фарз, вожиб ва суннатлари борлиги маълум. Шунингдек, намознинг руҳи ҳам бўлиб, у ният, ихлос, хушуъ ва қалб ҳозирлигидан иборат.

Аввал ҳам таъкидлаб ўтилганидек, хушуъ қўрқув билан сукунатнинг бирга қўшилганидир.

Намознинг ҳаёти ва ички одобларидан бири хушуъдир. Айнан хушуъ орқали намоз ички покланиш омилига айланади. Хушуъли намозгина қалбни поклаш ва ахлоқни сайқаллашга хизмат қилади.

سَانَلَا نَمُغْفِرِيْ اَمْلُوْا» : لَاقٍ هَلَلَا لُوْسَرَرْنَ اَ: اَهْنَعُ هَلَلَا يَضَرَسُوْا نَبِ دَادَشْ نَع
يَنْ اَرْبَطَلَا هَجْرَحْ اَ. «عُوْشُخْ لَ ا

Шаддод ибн Авс розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ердан энг аввал кўтариладиган нарса хушуъдир», дедилар».

Табароний ривоят қилган.

Хушуъ илм бўлиши билан бирга, нажот топувчиларнинг аломати ҳамдир.

Аллоҳ таоло Муъминун сурасида марҳамат қилади:

﴿۲﴾ خَشِعُونَ صَلَاتِهِمْ فِي هُمْ الَّذِينَ ﴿۱﴾ الْمُؤْمِنُونَ أَفْلَحَ قَدَّ

«Батаҳқиқ, мўминлар зафар топдилар. Улар намозларида хушуъ қилувчилардир» (1-2-оятлар).

Маълумки, хушуъ қалбга оид амалдир. Хушуъли қалб тузук, хушуъсиз қалб бузуқдир. Қалбнинг бузуқлиги ва тузуклигига қараб инсоннинг ўзининг бузуқ ёки тузуклиги белгиланади.

دَسَّجَلِيٌّ فَيَنْوِيهِ «لَا يَلْقَىٰ فِيهَا لَبًّا وَلَا يَشْوِيهَا» ، اَهْوَىٰ لَهَا لِيَضْرِبَ سَوْءًا رِيَّ شَبَّابٍ نَبِيٍّ اَمْعُنْ لَهَا نَعَمَ
يَهْوَىٰ لَهَا ، هَلْ كُنْتَ دَسَّجَلًا دَسَّجَلًا حَلَّصْ حَلَّصْ اِذَا ، عَغَضُ مُمْ
هُ. سَمَّجَلًا هَاوَرُ . «بَلَّ قَلْبًا

Нўъмон ибн Башир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Огоҳ бўлингким! Албатта, жасадда бир парча гўшт бордир. Қачон у солиҳ бўлса, жасаднинг ҳаммаси солиҳ бўлур. Қачон у бузуқ бўлса, жасаднинг ҳаммаси бузуқ бўлур. Огоҳ бўлингким! Ўша нарса қалбдир», дедилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

هَلْ لَهَا لَوْ سَرُّتْ عَمَّ سَيِّئًا دَهَشًا : لَأَقَاهُ نَعْمَ هَلْ لَهَا لِيَضْرِبَ سَوْءًا تَمَّ اَصْلًا نَبَّ دَابُّعٌ نَعَمَ
نُهَا لَصَوِّ ، نَهْءُ وُضُوْ وَنَسْحًا نَمَّ ، لَجَّ وَزَعُ هَلْ لَهَا لِنُضْرَتِ فَاِتَّوَلَّ صُسْمَخُ « : لَوْ قِي
لَعَفَيْ مَمَّ نَمَّ ، هَلْ رَفَعَيْ نَأْدَعُ هَلْ لَهَا لِيَعْلَمَ نَأَكُ ، نُهْءُ وُشُخَّ وَنُهْءُ وُكُرَّ مَمَّ تَأَوُّ ، نَهْءُ قَوْلُ
يَسَّ نَسَّ نَلَّ اَوَّادُ وُبَّ اَوَّارُ . «هَبَّ دَعَّءَ اَشَّ نِ اَوَّوْ هَلْ رَفَعَّءَ اَشَّ نِ اَوَّوْ هَلْ لَهَا لِيَعْلَمَ هَلْ سَيَّ لَفَّ

Убода ибн Сомит розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Гувоҳлик бераманки, мен Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг шундай деганларини эшитганман: «Аллоҳ азза ва жалла беш вақт намозни фарз қилди. Ким таҳоратни яхшилаб олса ва уларни ўз вақтида ўқиса, рукуъ ва хушуъни батамом қилса, Аллоҳнинг зиммасида уни мағфират

қилиш аҳди бўлур. Ким (бундай) қилмаса, унга Аллоҳнинг зиммасида аҳд бўлмади. Хоҳласа мағфират қилади, хоҳласа азоблайди».

Абу Довуд ва Насоий ривоят қилишган.

وَرَدَّصَ يَفَوَّيَّ لَصُيِّ □ هَلْ لَ لْ لُ وُسْرُ تَيْ أَر: لَاقِ اَهْ نَعُ هَلْ لَ لْ لُ يَضَرُّ سَوْأَ هَيْ بَأْ نَعُ ، فَرَطْمُ نَعُ
نَنْ سَلْ أْبَ اَحْ صَأْ هَاوْرَ اءْ كَبْ لْ نَمَلْ جَرْمُ لْ أَوْأَ حَحْرُ لْ لْ زِي زَاكُ زِي زَأْ

Мутарриф отаси розияллоҳу анҳудан ривоят қилади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг намоз ўқиётганларини кўрдим. Кўксиларидаги йиғидан тегирмоннинг ёки қозоннинг овозига ўхшаш овоз чиқиб турар эди».

«Сунан» соҳиблари ривоят қилишган.

Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам энг аъло намозхон бўлиб, намоз ўқишни бошқаларга таълим берганлар. Намоз нималигини ҳаммадан яхши англаб етганлар. Ул зот соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон намоз ўқисалар, хушуъ ва хузуъсини жойига қўйиб ўқиганлар.

Бу ривоятдан кўриниб турибдики, Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон намоз ўқисалар, Аллоҳдан қўрқиб йиғлар эдилар, кўксиларидан тегирмон ёки қозоннинг қайнашига ўхшаш овоз эшитилиб турар экан.

У кишининг умматлари ичида ҳам хушуъ-хузуъни жойига қўядиганлари кўп бўлган.

Абдуллоҳ ибн Зубайр розияллоҳу анҳу намоз ўқиса, хушуъдан қотган таёққа ўхшаб қолар эди. Сажда қилганида чумчуқлар уни девор ҳисоблаб, устига қўнар эди. Бир куни Каъбанинг Ҳатийм тарафида намоз ўқиётганида тош тушиб, кийимининг бир томонини узиб кетганини ҳам сезмаган.

Маймун ибн Меҳрон розияллоҳу анҳу айтади: «Муслим ибн Ясорни намозда у ёқ-бу ёққа қараганини ҳеч кўрмадим. Бир куни у масжидда намоз ўқиётганида масжиднинг бир томони ағдарилиб, бозордаги одамларнинг ҳаммаси қочиб кетган, аммо у ҳеч нарсани сезмай, намозини ўқийверган».

Урва ибн Зубайр розияллоҳу анҳунинг оёғига қорасон касали тушди. Табиблар оёқни сонидан кесиб ташланмаса, дард бутун танага тарқаб, ҳалокатга олиб келади деган қарорга келишди. Урва ибн Зубайр розияллоҳу анҳу: «Ундай бўлса, кесиб ташланглар», деди.

Табиблар: «Бунинг учун сизга банж беришимиз керак», дейишди.

У киши: «Банж ҳаром, уни истеъмол қилмайман», деди.

Табиблар: «Ундай бўлса, оёқни кесиб ташлашнинг иложи йўқ», дейишди.

Урва ибн Зубайр розияллоҳу анҳу: «Иложи бор. Сиз асбобларингизни тайёрланг. Мен намоз ўқийман. Бир маромга етиб, баданим титрай бошлаганида билганингизни қилаверинг, ҳеч нарса бўлмайди», деди.

Кейин у киши намозга турди. Бадани титрай бошлади. Табиблар ўша даврнинг услуби ила қорасон тушган оёқни сонидан кесишди. Сўнгра кесилган сонни қайнаб турган ёққа солиб, оқаётган қонни тўхтатганларида Урва розияллоҳу анҳу намозни тугатиб, ҳушидан кетди.

«Руҳий тарбия» китобидан